

Tillägg till "Ångermanländska fjärilar".

Af

Einar Wahlgren.

Till den förteckning öfver Härnösandstraktens fjärilar, som publicerades i denna tidskrifts förra årgång, är jag nu i tillfälle att foga ytterligare en del arter, som kommit till min kännedom därigenom att gymnasisterna ANDOR LUNDSTRÖM och GUSTAF LINDSTRÖM tillsändt mig äfven sistförflutna sommars fjärlilskörd till bestämning. En del fynd har äfven föreståndaren för Centralanstaltens för jordbruksförsök entomologiska afdelning, fil. kand. A. TULLGREN godhetsfullt meddelat mig.

Nymphalidæ.

Pyrameis atalanta L. 1 ex. Säbrå 1/9. — Arten uppgifves i »Nordens fjärilar» vara utbredd »åtminstone upp till 62°». ADLERZ (Svenska fjärilar) angifver dess utbredning »åtminstone upp till Sundsvall». ZETTERSTEDTS (Insecta Lapponica) obestämda uppgift »in nemoribus Lapponiæ rarius» synes vara allt för osäker. Säkerligen är emellertid artens uppträdande i Norrland att betrakta såsom rent tillfälligt (jfr »Fauna och Flora» 1912, s. 273).

Vanessa urticae L. Uppgiften i »Ångermanländska fjärilar», att den i Härnösandstrakten uppträdande formen skulle tillhöra den nordliga rasen *polaris* STGR, kan jag numera ej vidhålla, sedan jag i södra Sverige träffat alldeles likadana individ. De med en skuggfläck mellan mellersta framkantfläcken och bakkantfläcken försedda men i öfrigt som typformen färgade och tecknade individen torde vara att hänföra till *f. nubilata* RAYN.

Oeneis jutta HB. Träffad på en myr i Säbrå 19/9.

Coenonympha tiphona isis THUNB. Äfven den mörka, rödbruna formen träffad i Härnösandstrakten, vid Lugnvik, i juli.

Lycænidaë.

Chrysophanus hippothoë hippothoë L. I min förra uppsats omnämndes endast subsp. *Stieberi* GERH. En ♀ (Säbrå, juni 1911), som LUNDSTRÖM tillsändt mig, tillhör emellertid typ-rasen; ett ytterligare exempel således på att i Ångermanland nordsvenska och sydsvenska raser mötas.

Exemplaret tillhör dessutom *f. confluens* GERH., i det bågfläckar och kantmånar på båda bakvingarna och vänstra framvingen äro förbundna med hvarandra till skarpa svarta längsstreck. På högra framvingen äro dessa streck såväl som fläckarna utsuddade till breda, kilformiga, skuggliknande längsband, som i bakre vinghälften nå innanför diskfläcken. *f. confluens* är, enligt LUNDSTRÖM, ej sällsynt vare sig i Härnösandstrakten eller i Medelpad.

Chrysophanus phlæas hypophlæas B. Storleken har genom tryckfel i min förra uppsats uppgifvits till 38 i st. för 28 mm.

Notodontidaë.

Notodonta ziczac L. Larven träffad vid Härnösand i augusti af TULLGREN.

Drepanidaë.

Drepana falcataria L. Funnen i Stigsjö 28/6.

Noctuidaë.

Colocasia coryli L. Larven funnen af TULLGREN vid Härnösand i augusti.

Acronycta leporina L. Larven träffad vid Härnösand i augusti af TULLGREN.

Acronycta megacephala F. Äfven af denna art träffades larver vid Härnösand i augusti af TULLGREN.

Agrotis augur F. Säbrå i augusti.

Agrotis cuprea HB. Säbrå i augusti. — Arten är förut nordligast känd från Hälsingland och Jämtland.

Agrotis plecta L. Säbrå ¹⁹/₆.

Agrotis simulans HUFN. Säbrå i augusti. — Arten är förut nordligast funnen i Hälsingland.

Agrotis nigricans L. Säbrå i augusti. Det enda exemplar jag sett tillhör *f. fuliginea* GOD. (enfärgadt sotsvart med endast njurfläckens yttre kant något ljusare). — Arten är förut nordligast bekant från Hälsingland.

Agrotis corticea HB. Säbrå i aug. — Förut nordligast känd från Hälsingland och Jämtland.

Mamestra reticulata VILL. Härnösand ²⁹/₆. — Förut nordligast funnen i Uppland och Värmland.

Hadena rurea F. Säbrå i augusti.

Dasyptilia templi THNBG. Rotudden vid Härnösand. — Förut nordligast bekant från Hälsingland.

Rusina unbratica GOEZE. Denna art, hvars nordligaste fyndort hittills varit Härnösand, är äfven funnen vid Örnsköldsvik.

Calocampa vetusta HB. Funnen, äfven såsom larv, vid Härnösand. — Är förut nordligast antecknad från Hälsingland och Jämtland.

Plusia interrogationis L. Af de fyra ex. tagna i Säbrå i aug. jag sett, tillhöra tvenne typformen, medan de båda andra tillhöra *f. flammifera* HUENE (bågfläck och äggfläck förenade).

Euclidia mi L. Lugnvik vid Härnösand i juli.

Geometridæ.

Acidalia similata THNBG. Bjärträ i juli.

Lygris prunata L. Härnösandstrakten i aug.

Larentia ocellata L. Säbrå i aug.

Larentia immanata HW. Typiska ex. af denna art äro träffade i Härnösandstrakten.

Larentia luteata SCHIFF. Bjärträ i juli. — Arten är förut nordligast känd från Hälsingland.

Larentia sordidata F. Säbrå i juli och aug. Vingarna å båda de individ jag sett äro endast tecknade med svartgrått och hvitt utan all gulgrön inblandning och närma sig därigenom *f. (v.?) infusata* STGR., men teckningen är fullt tydlig.

Larentia silacea HB. Säbrå i juni. Det enda ex. jag sett tillhör *f. deflavata* STGR.

Larentia comitata L. Säbrå i aug. Bland de insamlade exemplaren finnes äfven en form, som har mellanfältet helt utfyllt med brunsvart. Jag kallar denna form **f. zonata n. f.**¹ Det mest utpräglade exemplaret af denna form är dessutom under den minimistorlek, som uppgifves i »Nordens fjärilar», och mäter blott 25 mm. — Arten är förut nordligast känd från Hälsingland.

Tephroclystia sinuosaria Ev. 1 ex. fångadt i Härnösands-trakten.

För denna arts egendomliga spridningshistoria i Skandinavien har jag på annat ställe (Arkiv f. zool. Bd 4, N:o 13, sid. 24) redogjort. Till där meddelade uppgifter rörande artens utbredning i Sverige kan jag tillägga, att jag sommaren 1912 träffade den äfven på södra Öland, i Karlevi.

Boarmia repandata L. Säbrå i juli.

Arctiidae.

Parasemia plantaginis L. Säbrå och Örnsköldsvik i juli.

Cossidae.

Zeuzera pyrina L. Af TULLGREN träffad i Härnösand i augusti. — Arten är förut nordligast känd från Uppland och Västmanland.

Genom de här anförda fjärilarna, af hvilka några förut äro genom TRÄGÅRDH bekanta från mellersta Ångermanland, har antalet kända ångermanländska makrolepidopterer ökats från 173 till 195.

¹ *Larentia comitata f. zonata n. f.*: Mittelfeld der Vorderflügel ganz braunschwarz.